

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
16 november 2023	2300087894	A. Kruwel
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting 2024

Geachte leden van de Raad,

In 2020 heeft u, als Raad, het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld, waarin de kaders zijn bepaald voor de financiering van onderwijshuisvesting voor de komende vijf jaren. De uitvoering van het 'Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting' is geregeld in de door de gemeenteraad vastgestelde verordening Onderwijshuisvesting 2016.

Op basis van deze verordening kunnen schoolbesturen elk jaar een aanvraag doen voor een voorziening Onderwijshuisvesting. Deze komen op het 'Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting' dat door het college wordt vastgesteld. Dit is een regulier proces dat jaarlijks terugkomt.

De gemeente is grofweg verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding, verschaffen Onderwijsleerpakket/Meubilair en voor het herstel van constructiefouten van scholen voor primair, speciaal (voortgezet) en voortgezet onderwijs.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) op Programma

In 2020 heeft u, als Raad, het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) vastgesteld, waarin de kaders zijn bepaald voor de financiering van onderwijshuisvesting voor de komende vijf jaren. De uitvoering van het 'Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting' is geregeld in de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Onderwijshuisvesting.

Bij het proces van het IHP is met de schoolbesturen afgesproken dat het IHP fungeert als toetsingskader voor de aanvraagprocedure voor nieuwbouw en voor overige voorzieningen zoals tijdelijke huisvesting. Sinds 2021 zetten we de aanvragen voor nieuwbouw, zoals deze in het IHP staan, ook op het 'Programma Onderwijshuisvesting'.

Het College moet jaarlijks het 'Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting' vaststellen. Dit is op basis van de Wet op het Primair Onderwijs, de Wet op de Expertisecentra en de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het vaststellen moet gebeuren voor 1 januari van het jaar waarop het programma betrekking heeft. In dit geval dus voor 1 januari 2024.

Met deze brief willen wij u informeren over het 'Programma (toegekende aanvragen) en het Overzicht (afgewezen aanvragen) 2024' (zie *bijlage*).

Procedure Programma en Overzicht onderwijshuisvesting

De aanvragen van de schoolbesturen worden getoetst op basis van de wetgeving en de Verordening Onderwijshuisvesting. Aanvragen met technische aspecten worden getoetst en van advies voorzien door medewerkers van het Vastgoed & Facilitair Bedrijf Enschede (VFBE). Waar nodig vindt nader overleg plaats met het aanvragende schoolbestuur. De aanvragen die akkoord zijn bevonden worden op het 'Programma Onderwijshuisvesting' geplaatst. De afgewezen aanvragen staan op het 'Overzicht Onderwijshuisvesting'.

Financiële systematiek: exploitatie en kredieten

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld voor Onderwijshuisvesting. In deze begroting oftewel de exploitatie zitten posten als rente, afschrijving, huur, OZB, verzekeringen, alarm, schades, enzovoort. De aanvragen die uit de exploitatie gedekt worden en wettelijk noodzakelijk zijn, worden gehonoreerd.

Voor aanvragen die hier niet onder vallen kan een aanvraag gedaan worden voor het 'Programma Onderwijshuisvesting'. Voor 2024 is een aanvraag gedaan voor huurkosten vanwege tijdelijke uitbreiding.

Voor grote investeringen wordt een krediet beschikbaar gesteld. Deze kredieten leiden tot kapitaallasten (rente en afschrijving) in de begroting. Dit gaat voor het 'Programma 2024' om het herstel van constructiefouten bij vijf scholen, een vergoeding van een deel van de installatiekosten en kosten van tijdelijke huisvesting.

Tevens zijn er vanuit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) kredieten beschikbaar gesteld voor 3 nieuwbouwprojecten te weten nieuwbouw van IKC Helmerhoek, de (ver-)nieuwbouw van het Bonhoeffer College, Van der Waalslaan en vervangende nieuwbouw van het OCR/Roessing.

Overzicht van afwijzingen 2024

Op het Overzicht in de bijlage staan de aanvragen waarvoor geen wettelijke grondslag bestaat of die niet voldoen aan de toetsingscriteria zoals opgenomen in de verordening Onderwijshuisvesting.

Programma en Overzicht Onderwijshuisvesting 2024:

Exploitatie (€ 30.721,-)

Er worden al jaren twee lokalen binnen het wijkcentrum De Roef gehuurd voor de Alfonsusschool, omdat er in de directe omgeving geen alternatieven zijn voor de huisvesting van de leerlingen. Met het programma 2024 wordt een bedrag verleend voor huurkosten.

Kredieten (€ 400.000,-)

Op het programma 2024 staan een aantal kredieten:

• Herstel constructiefouten:

Bij vijf scholen zijn er constructiefouten geconstateerd die vergoed moeten worden:

- ✓ Prins Maurits (VCO): Lekkage in de gevel;
- ✓ De Koning: Lekkage vanuit de buitenzijde van de school;
- ✓ Het Stedelijk Alpha (HSL en BHC): Loslaten van de mortel in de hijsgaten ter plaatse van de betonafdekkers;
- ✓ Schateiland (KOE): Vervangen kozijnen voor het middendeel van de locatie. Het middendeel van de locatie is destijds overgegaan naar schoolbestuur KOE zonder dat er op dat moment gekeken is naar de staat van onderhoud van de installaties. Vanuit redelijkheid en billijkheid wordt er een bijdrage gedaan.
- ✓ BonhoefferCollege-Bruggertstraat: Hier vind nog nader onderzoek plaats naar bouwconstructies en de kosten zijn nog niet bekend.

• Overige zaken:

- ✓ Bij Schateiland wordt een deel van de installatiekosten vergoed, vanuit redelijkheid en billijkheid, omdat het een gedeelte betreft dat eerder is overgedragen vanuit Vastgoed zonder bijdrage en zonder kwaliteitsmeting.
- ✓ Er moeten in 2024 kosten gemaakt worden voor tijdelijke huisvesting voor leerlingen van Van der Waalslaan. De bouw zal rondom juli/augustus 2024 starten en de locatie aan de Hofstedeweg kan gebruikt worden voor een deel van de leerlingen maar hier zal eea aangepast moeten worden.
- ✓ Tevens is er een aanvraag gedaan voor OLP (OnderwijsLeerPakket) meubilair voor Taalklas De Globe. De Globe heeft recht op uitbreiding van 575 m2.

Kredieten IHP (€ 10.526.000,-)

Als gemeente zijn we vanaf 2021 weer gaan investeren in school- en gymgebouwen. Met de in de Gemeentebegroting opgenomen middelen voor onderwijshuisvesting kunnen we investeren in nieuwbouwprojecten zoals genoemd in het IHP. Daarmee kunnen we de ambitie waarmaken die we als gemeente hebben: de realisatie van duurzame, energie neutrale, wijkgerichte en flexibele gebouwen die het onderwijsconcept van een school ondersteunen. Een goed gebouw is een belangrijke voorwaarde voor goed, toekomstbestendig onderwijs.

Vanuit het IHP zijn de volgende kredieten opgenomen:

- ✓ Nieuwbouw van IKC Helmerhoek: een deel van het krediet is opgenomen; dit is voor de drie scholen: De Sterrenborgh, de Willem van Oranje en de Jonge Helden.
- ✓ (Ver)nieuwbouw van het Bonhoeffer College, van der Waalslaan. Dit betreft een restant-krediet want het overige krediet is in voorgaande 'Programma's' al toegekend. Het totale krediet voor nieuwbouw Van der Waalslaan is € 22.855.777,- .
- ✓ (Ver-)nieuwbouw van OndersteuningsCentrum (OCR) Roessingh en voor de Huifkar (SO). Het is een voorbereidingskrediet (8%) voor Attendiz van het totale nieuwbouwbedrag.

Krediet ruimte 2023 besteden voor aanpassing/verbouw van de Prof. Huizingschool om het capaciteitsprobleem van de Ariënschool te kunnen oplossen.

De Ariënschool (SBO) heeft ruimte tekort doordat er meer leerlingen zijn dan dat het gebouw kan huisvesten. Bij de 'buurman', de Prof. Huizingschool, is er ruimte over. Maar hiervoor moeten er nog wel aanpassingen gedaan worden om de lokalen geschikt te maken. De kosten zijn € 71.369,-. Omdat er nog budgetruimte is in het krediet 2023 kunnen de kosten hieruit gefinancierd worden.

In de motie van 7 maart 2022 heeft u het college onder meer opgedragen, om de Raad jaarlijks te informeren over het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Met deze brief geven wij invulling aan de motie.

Stand van zaken Integraal onderwijsHuisvestingsPlan (IHP):

Nieuw energie neutraal schoolgebouw voor De Noorderkroon

Basisschool De Noorderkroon (vrije school) is verhuisd van de Olieslagweg naar de Elferinksweg. Met ingang van het nieuw schooljaar 2023-2024 heeft De Noorderkroon een energie neutraal basisschoolgebouw in gebruik. Het gaat om het gebouw waar voorheen de openbare basisschool Stadsveld was gevestigd. Het pand is grondig verbouwd. Het is het eerste energie neutrale schoolgebouw in Enschede.

Bonhoeffer College, locatie Van der Waalslaan

Het Bonhoeffer College is bezig met de voorbereidingen voor vernieuwbouw van een deel van de locatie Van der Waalslaan. De planning is dat de aanbesteding binnenkort uitgezet zal worden en dat de verbouw gaat starten medio juli/augustus 2024.

Tijdelijke huisvesting

Er wordt gewerkt aan een plan voor tijdelijke huisvesting van leerlingen. Een deel van deze leerlingen kan gehuisvest worden in de Hofstedeweg. Dit is een oud schoolpand waarin een aantal aanpassingen gedaan moeten worden. Waarschijnlijk zullen er ook nog tijdelijke voorzieningen nabij de school geplaatst moeten worden. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de financiering van de tijdelijke huisvesting.

Nieuwbouw gymzalen

Een ander aandachtspunt is de nieuwbouw van vier gymzalen. Deze ontwikkeling is los gekoppeld van de ver-nieuwbouw van de school. Want er is een unieke kans om van deze vier gymzalen een nieuwe sporthal te bouwen. Duurzaam en toekomstbestendig bouwen is al als voorwaarde genoemd vanuit Onderwijshuisvesting. Sporthallen bieden meer mogelijkheden, vanwege hun afmeting, voor sportbeoefening door verenigingen, dan gymzalen. Door de combinatie van onderwijs activiteiten overdag én van verenigingssport in de avonden en weekenden, kan deze zaal multifunctioneel gebruikt worden.

Vanuit Onderwijshuisvesting is er budget voor vier gymzalen. Meerkosten voor de bouw van een sporthal zijn ongeveer 3 miljoen, die door afdeling Sportbeleid opgevoerd moet worden in de begroting cq aangevraagd dient te worden bij u, als raad.

Hierover is nog geen besluit genomen en deze ontwikkeling wordt meegenomen in de "Discussienota Sport Bewegen Spelen". De nota wordt besproken in de Stedelijke commissie, kamer Sociaal op 20 november 2023.

IKC

In de planning staan voor de komende jaren 5 IKC's. Er wordt onderzocht met de schoolbesturen of hierin voordelen zijn te behalen door samenwerking en centrale aanbesteding; dit proces loopt. In het kort de stand van zaken bij de vijf IKC's:

- 1) *IKC Helmerhoek*: Afwegingskader gereed; locatie en cultuurhistorisch onderzoek niet van belang; Selectie kinderopvang keuze wordt gestart.
- 2) *IKC Hogeland*: Concept-afwegingskader gereed, onderzoek naar locatie keuze; Cultuurhistorisch onderzoek gereed; wellicht herbestemmingsonderzoek.
- 3) *IKC Tweekelerveld*: Er wordt gewerkt aan een locatie keuze. Uitgangspunten/afweging vanuit notitie wijkaanpak 'Welkom in Nieuw Tweekelerveld'
- 4) *IKC Noord*: Afwegingskader en locatie keuze in de planning.
- 5) *IKC Boekelo*: Opdracht wordt weggezet voor haalbaarheidsonderzoek naar locatie de Tweede.

Kinderopvang bij IKC;s (Integraal Kind Centra)

Een Integraal Kindcentrum (IKC) betekent een voorziening voor kinderen van 0 tot en met 13 jaar. Fysieke nabijheid, werkend vanuit een gezamenlijk gebouw, is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Een partner van het IKC zal een kinderopvangorganisatie zijn. Voor deelname van een kinderopvangorganisatie in het nieuw te realiseren IKC wordt een openbare procedure doorlopen, in lijn met de huidige wet en regelgeving zoals Didam-arrest en Wet Markt en Overheid. Hiervoor wordt een selectie procedure gestart onder alle kinderopvangorganisatie. (De organisaties in Enschede worden persoonlijk geïnformeerd.) Er wordt gestart met het kiezen van een kinderopvang bij IKC Helmerhoek. In december 2023 zullen de eerste gesprekken gevoerd worden.

Dekking van de uitgaven zit opgenomen in de Gemeentebegroting 2024-2027.

In de Gemeentebegroting zijn middelen opgenomen ter dekking van de exploitatie en kapitaallasten. Jaarlijks is hierin een investeringsruimte van € 400.000 opgenomen. Tevens zijn er middelen opgenomen ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voortkomend uit het IHP. Voor 2024 is een investeringsbedrag van 10,5 miljoen opgenomen op basis waarvan de kapitaallasten zijn bepaald. De voorgenomen investeringen blijven binnen deze kaders.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)